

Javaslat a
„Béda-Karapancsa tájegység”
Baranya vármegyei értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

.....
Pécs, 2023.06.15.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: **Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság**

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság**

Levelezési cím: **7625 Pécs, Tettye tér 9.**

Telefonszám: **72/517-200**

E-mail cím: **dunadrava@ddnp.hu**

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Béda-Karapanca tájegység**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:²
- nem**

4. A megyei értéktárba felvételre javasolt nemzeti értéket tartalmazó települési/tájegységi értéktár megnevezése és a felvétel dátuma:

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

A Béda-Karapanca kistáj a Duna-Dráva Nemzeti Park egyik tájegysége, nagyrészt a Baranya vármegyei Homorúd község közigazgatási területén található, mely 1996-ig önálló tájvédelmi körzet volt, majd a nemzeti park részévé vált. A tájegység a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értéket képviselő vizes élőhelyeit foglalja magában. A terület a Duna Mohácsi-szigetet körülvevő folyóágaival jellemzett, holtágakkal, mocsarakkal, nedves rétekkel, nádasokkal fedett, kiemelten értékes vizes élőhely. A védett terület 1150 hektár, a tengerszint feletti magassága átlagosan 84-88 méter.

A tájegység a Duna középső folyására jellemző vizes élőhelyek közé tartozik. Jelentős kiterjedése, valamint gazdag növény- és állatvilága különösen értékessé teszi. Itt él Magyarország legnagyobb *fekete galagonya* populációja, ezen kívül szubmediterrán növények is honosak itt, mint a *jerikói lonc*, a *rozsdás gyűszűvirág*, a *magas csukóka* vagy

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

az ezüst hárs.

Béda-Karapanca madárvilágának a *fekete gólya* és a *rétisas* állománya európai jelentőségű. A legnagyobb hazai fekete gólya populáció megvédése a nemzeti park kiemelt feladatai közé tartozik. A réttisas Európa egyik legritkább ragadozó madara, évtizedeken keresztül használja hatalmas, nagy magasságban épített fészket. A Béda-Karapanca tájegységben még gyakori a *barna kánya*, mely a környezeti hatások változásaira érzékenyen reagál, ezért indikátor fajnak tekinthető.

A területen több jelentős növénytársulás található, mint például a békalencsés úszóhínár. E növényegyüttes mély vizekben is létrejöhet, de a víz áramlásának és a szél hatásának köszönhetően a part menti régiókban is megtalálható. Itt tenyészik a *békatutaj*, a *fehér tündérrózsza*, a *sárga vízitök* és a *tündérfátyol*. A gyakran elöntött részeken puhafaligetek, a magasabb területeken pedig az alföld magas ártereinek egykor uralkodó fás társulásai, a tölgy-köris-szil ligetek figyelhetők meg.

6. Indoklás a megyei értéktárba történő felvétel mellett:

Baranya vármegye legjelentősebb kiterjedésű ártéri ökoszisztémája, nagyszámú védett növény- és állatfaj élőhelye.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<https://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%A9da-Karapanca>

https://www.ddnp.hu/okoturizmus/turalehetosegek/kenuturak_beda-karapancsan

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.ddnp.hu

III. MELLÉKLETEK

1. A megyei értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról
5. A nemzeti érték felvételéről a 4. pontban megjelölt értéktárba felvevő döntés másolata

